

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

בפני כב' השופטת רות אטדגי-פריאנטה

התובעת

ו.ג.
ע"י ב"כ עו"ד סוזי שלו

נגד

הנתבע

ע.ד.
ע"י ב"כ עו"ד איילת קייטביץ-קורן

בעניין הקטין:

ש.ע.

פסק דין

לפניי תובענה לפסיקת מזונותיו של הקטין מהנתבע – אביו.

רקע:

1. התובעת (להלן: "התובעת"/"האם") והנתבע (להלן: "הנתבע"/"האב") (וביחד להלן: "הצדדים") ניהלו קשר זוגי ממנו נולד הקטין ש', יליד --- כבן 6 וחצי כיום.
2. לתובעת בן נוסף מנישואים קודמים, השוהה בפנימייה, ומגיע אליה לטענתה, אחת לחודש לסופ"ש.
3. התובעת והקטין מתגוררים בדירה שבבעלות האם, עליה לא רובצת משכנתא.
4. הקטין אובחן על הספקטרום האוטיסטי ומקבל קצבת נכות בסך של 2,561 ₪ לחודש.
5. אין מחלוקת כי עוד בטרם הוגשה התובענה, שילם הנתבע סך של 1,500 ₪ לחודש למזונותיו של הקטין.
6. בדיון מיום 18.11.2015 הסכימו הצדדים להותיר את סכום החיוב כפי ששולם עד אז, תוך הוספת מחצית עלות חוג אחד עד לסך של 200 ₪, ומחצית ההוצאות הרפואיות החריגות העולות על סכום גמלת הנכות ושאינן מכוסות ע"י הביטוח הרפואי.
7. בין הצדדים התנהלו הליכים נוספים בבימ"ש זה כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

- אישור הסכם ממון הקובע הפרדה רכושית (תה"ס 46684-11-11).
- תובענה למשמורת (תמ"ש 59703-03-15) במסגרתה הגיעו הצדדים להסכמה ביחידת הסיוע לפיה יפגוש האב את הקטין אחת לשבועיים בסופ"ש ואחת לשבועיים בימי שישי למשך שתיים באותו סופ"ש בו הקטין אינו מתראה עם אביו. (הסכמה מיום 18.11.2015).

בדיון מיום 1.5.2016, ניתן תוקף של פסק דין להסכמות אלו אליהן הוסף יום מפגש נוסף בימי ג' למשך שתיים, וחלוקה שווה בחגים, בחופשות ובחופש הגדול. באשר לחופש הגדול – נפסק, עפ"י הסכמת הצדדים, כי הקטין ישהה אצל כל אחד מהוריו מחצית מהחופשה, ולחילופין יישאו שווה בשווה במחצית עלות הקייטנה או המטפלת.

(להלן: "פסק הדין למשמורת").

אין חולק כי חרף מתן פסק הדין, הרי שבפועל, מזה כמחצית השנה האב אינו מתראה כלל עם בנו.

- בין הצדדים התנהלו גם בקשות רבות למתן צווי הגנה האחד כלפי משנהו (ה"ט 25383-06-15; ה"ט 15213-12-16; ה"ט 39218-04-16; ה"ט 20238-08-17; ה"ט 39190-02-17; ה"ט 27643-04-17), אשר נסובו בעיקר סביב ביצוע הסדרי השהות, תוך שכל אחד מהצדדים מטיח האשמות חמורות, האחד כלפי משנהו.

8. במהלך ניהול התובענה, הודיע הנתבע כי פוטר ממקום עבודתו הקודם ביום 12.10.2015 בעקבות תאונת עבודה שהתרחשה באותו יום. בהמשך, הוכר כנכה ע"י המל"ל בשיעור של 42%.

טענות התובעת בתמציתן:

9. בכתב התביעה הועמדה הדרישה למזונות הקטין על הסך של 2,300 ₪. בסכום זה הוכלל חלקו של הקטין בהוצאות אחזקת המדור בסך של 300 ₪. עם זאת, צוין בסעיף 9 לכתב התביעה, כי נכון לאותה עת, ובאין חיובים של גן או צהרון, ומשאבחנת הקטין נעשתה אך בסמוך להגשת התביעה, הרי שטרם הוחל ביישום ההמלצות הטיפוליות עבור הקטין.

בסיכומיה, העמידה את הוצאות הקטין על הסך של 8,114.72 ₪ שבתוכן הוכללו: עלות הצהרון (930); תשלומים לגן (54 ₪); הסעות פרטיות לגן (450 ₪); שכר מטפלת (2,850 ₪); טיפולים רפואיים בניכוי ההחזרים מקופ"ח (1,700 ₪); רכיבה טיפולית (180 ₪); תרופות (94.72 ₪); הוצאות אחזקת מדור (303 ₪); כלכלה (600 ₪); תרבות ופנאי (175

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

נ"ה; ביטוח בריאות (200 נ"ה); הנעלה והלבשה (175 נ"ה); נסיעות לרבות נסיעות לטיפולים (500 נ"ה).

[יצוין כי חישוב אריתמטי של הסכומים המפורטים מביאים לתוצאה של 8,211 ₪ ולא כנטען]. עם זאת, העמידה התובעת את סכום החיוב על הסך של 3,441 ₪, בניכוי גמלת הנכות וקצבת הילדים.

10. לטענת התובעת, יש להביא בחשבון בשיעור דמי המזונות את היותה משמורנית יחידה לקטין בעל צרכים מיוחדים ומתוך שהנתבע הביע עמדתו כי אינו מעוניין בהמשך הקשר עם הקטין.

11. באשר לכושרו של הנתבע להשתכר – לטענתה, אין ליתן אמון בטענתו כי נעדר כושר השתכרות, בהעדר הוכחה כי נבצר ממנו לעשות כן ומשעה שהנכות ממנה סובל נובעת בעיקרה מחתך בחלק מאצבעו השמאלית בלבד.

עוד לטענתה, הנתבע נמנע במכוון מלפרט את כל התקבולים אשר קיבל עד כה מהגורמים השונים, לרבות התקבולים אותם עתיד הוא לקבל בגין תביעתו שהוגשה כלפי מעבידתו.

טענות הנתבע בתמציתן:

12. בכתב הגנתו טען הנתבע תחילה כי יש להותיר על כנו את הסכום שנהג לשלם במהלך כל התקופה, קרי: 1,500 ₪ (סעי' 16-ב' לכתב ההגנה) וזאת חרף שצוין בכתב התביעה סכום גמלת הנכות אותה מקבל הקטין.

בסיכומיו לעומת זאת, עותר הוא לדחות את התובענה בטענה כי יש בקצבת הנכות כדי לספק את כל צרכיו של הקטין באשר הם (סעי' 70 לסיכומים). לחלופין, עותר הוא לחייבו בסכום של 500 ₪ בלבד, תוך שכל אחד מההורים יישא בצרכיו עת שוהה הקטין עמו (סעי' 71).

13. לטענתו, מתקיים הוא מקצבת ביטוח לאומי זעירה בסך של כ- 2,000 ₪, ועקב פגיעתו בידו הדומיננטית, אי שליטתו בשפה העברית והעדר הכשרה מקצועית, נדחו כל ניסיונותיו למצוא עבודה מתאימה (סעי' 8-6 לסיכומיו). אי לכך, יש לקבוע כי הוא נעדר פוטנציאל השתכרות.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'
14. עוד לטענתו, התנהגות האם כלפיו היא זו המונעת הימנו מלקיים מפגשים עם הקטין, היות ובכל מפגש כזה חשוף הוא לאיומים ולצעקות מצידה המגיעים לא אחת לכדי הגשת תלונות במשטרה (סע' 34 לסיכומיו).

דיון והכרעה:

15. הצדדים הינם יהודים. משכך, חל בעניינם הדין העברי. עד לאחרונה, פורש הדין העברי בפסיקותיו של בית המשפט העליון באופן בו אב חויב במזונות ילדיו עד גיל 15 חבות אבסולוטית, כדי צרכיהם ההכרחיים. ביום 19.7.2017 ניתן פסק דין בביהמ"ש העליון, בהרכב מורחב של שבעה שופטים, אשר דן בשאלת פרשנות הדין האישי ומידת חיובו של אב במזונות ילדים (בע"מ 919/15, 1709/15 פלוני נ' פלוני – 19.7.2017 (להלן: "בע"מ 919").

הסוגיה לה נדרש ביהמ"ש העליון בפסק דינו נסובה סביב פרשנות הדין האישי ביחס לחיוב במזונות קטינים בגילאי 6-15.

בפסק הדין נקבע פה אחד כאמור בחוות דעתו של כב' השופט ש' פוגלמן לפיו:
"בגילאי 6-15 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכלית היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל, בשים לב למכלול נסיבות המקרה". (הדגשה לא במקור – א.ר.).

הפסיקה יישמה הלכה זו לפי אותם עקרונות אשר הוחלו על סע' 3א לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) תשי"ט – 1959 (להלן: "החוק").
(רי' עמ"ש 2649-01-16 פלוני נ' פלוני (הרכב כב' סגן הנשיא, השי' י. שנלר) – 27.2.2018; עמ"ש 14612-10-16 פ.ב. נ' א.ב. (הרכב כב' השופט ש. שוחט) – 20.12.2017).
בהתאם לפסיקה שניתנה בעקבות בע"מ 919, מקום בו שוהים הקטינים בני למעלה משש שנים פרקי זמן משמעותיים עם הוריהם, על ביהמ"ש להידרש לקביעת המימצאים הבאים:

צרכי הקטינים (לרבות צרכים בגין מדור ואחזקתו); היכולות הכלכליות של ההורים מכל המקורות העומדים לרשותם (לרבות הכנסה פנויה) והיחסיות ביניהם; חלוקת זמני השהות בפועל אצל כל אחד מההורים - כל זאת בכפוף לנסיבותיו הספציפיות של כל מקרה ומקרה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

מכאן לנתונים הנדרשים לבחינה.

זמני שהות:

16. אדרש תחילה לבחינת **הסדרי השהות** של הקטין, שכן לנתון זה השפעה ישירה הן לצורך קביעת גובה ההכנסות הפנויות של הצדדים והן לצורך קביעת גובה צרכי הקטין לאשורן.

ודוק: בהוראות סעי' 3א לחוק לא סג, שכן סעיפים 6 ו-7 לחוק מבהירים כי על ביהמ"ש לקבוע את היקף המזונות, מידתם ודרכי סיפוקם "בשים לב לנסיבות".
כך גם נקבע בהלכת בע"מ 919 בו הודגש כי יהא על ביהמ"ש להפעיל בהקשר זה את שיקול דעתו בהתאם לנסיבות של כל מקרה ומקרה (ר' והשווה גם: בע"מ 817/18 פלוני נ' פלונית (31.1.18); עמ"ש 14612-10-16 לעיל).

בענייננו, האב מודה כי אינו רואה את בנו החל **מחודש 08/2017** (פרוט' מיום 19.12.2017, עמ' 78, ש' 15).

אמנם לטענתו, האם היא זו המסכלת את המפגשים עם בנו, עקב חיכוכים הנוצרים בעת המעברים המלווים לטענתו בהטרדות בלתי פוסקות מצידה (ר' תיאורו המפורט בסעי' 17-23 לתצהירו מיום 17.1.2017), ואולם לא מצאתי כי יש בכך כדי להצדיק לכאורה ניתוק ממנו, אף אם היה ממש בטענתו.

ניסיון להביא לחידוש המפגשים תוך מניעת חיכוכים במעברים נעשה לא אחת במהלך ההתדיינות בין הצדדים.

כך למשל, הוחלט בה"ט 39218-04-16 – בהסכמת הצדדים – כי המעברים ייעשו באמצעות צד ג' – אחותה של התובעת (ר' ההחלטה מיום 21.4.2016). בהמשך, לאחר שהיחסים בין התובעת לבין אחותה התערערו, הוריתי על קיום המפגשים באופן שלא יתקיים כל מגע בין ההורים בעת נטילת הקטין: איסוף ישירות מהגן והגעה ישירות לגן או למרכז הקשר אחת לשבוע. (ר' החלטתי מיום 7.5.2017 בה"ט 27463-04-17; ה"ט 50447-04-17). באותה החלטה הוספתי וקבעתי כי "ככל שמי מהצדדים חפץ לשנות את הסדרי הראייה, כפי שאלו נקבעו בפסק דיני מיום 1.5.2016 – יתכבד ויגיש תובענה בהתאם." (עמ' 8 להחלטה ש' 14-16).

במהלך ישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 19.12.2017 התברר כי גם סידור זה לא צלח. לדברי הנתבע, ביום האחרון של חופשת הקיץ ביקש להחזיר את הקטין למרכז הקשר, כפי שהוריתי, אך האם בוששה לבוא ולאחר המתנה ארוכה ובהעדר מענה טלפוני, פנה לתחנת המשטרה, שם חיכתה לו האם. לאחר שמסר לה את הילד, הודיע לו חוקר המשטרה כי עליו לחזור לתחנה לצורך חקירה על תלונה שהגישה נגדו האם בגין איומים ברצח.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

מסיבה זו ועקב הטרדות נוספות מצידה – הפסיק לדבריו להגיע למפגשים (עמ' 78-80 לפרוט').

כל ניסיון מצידו לנסות שוב להסדיר את המפגשים באמצעות צד ג' אחר - לא צלח. הצעת התובעת להסדירם באמצעות שכנתה – נדחתה מצידו של האב (עמ' 59) ומאידך, לא עלה בידו להציע כל גורם אחר או חלופה אחרת (ר' שם בעמ' 59 ובעמ' 80 לפרוט').

אדגיש כי לא הוגשה גם כל עתירה מצידו לשינוי הסדרי השהות.

תהא הסיבה אשר תהא, סבורני כי אין בכך כדי להצדיק הימנעותו הטוטאלית מלראות את בנו.

כך או כך, התוצאה היא כי לא מתקיימים בפועל כל הסדרי שהות בין האב לבין בנו וברי כי לכך השלכה על התשומות העודפות שמשקיעה האם, בין בכסף ובין בשווה כסף.

17. צרכי הקטין:

17.1. צרכים בסיסיים:

בגדר צרכיו הבסיסיים של קטין נכללים, עפ"י הפסיקה הנוהגת, הוצאות עבור מזון, ביגוד, נסיעות, ביטוח בריאות חובה וחינוך חובה. בכתב התביעה העמידה האם כאמור את צרכיו הבסיסיים על הסך של 2,100 ₪, לא כולל אחזקת מדור (300 ש"ח) ולא כולל רכיב הטיטולים (סך של 200 ₪) אך כולל נסיעות בסך של 100 ₪.

בתצהירה המאוחרים יותר, הוסף רכיב הגן (54 ₪ כולל ציוד ותשלומים נלווים) והוגדל גובה רכיב הנסיעות לסך של 480 ₪, בשים לב לצורך בהסעתו של הקטין לגן המרוחק ממקום מגוריה ולהבאתו באמצעות מוניות, למטפלת עם סיום הגן, עת עובדת היא במשמרת צהריים או ערב – כפעם עד פעמיים בשבוע (סעי' 4 לתצהירה מיום 28.9.2017).

סה"כ העמידה את צרכיו ההכרחיים של הקטין על הסך של 1,509 ₪ (כולל נסיעות והוצאות הגן).

הנתבע חלק אמנם על גובה הצרכים הנטענים ולטענתו, המדובר בצרכים "חסרי אחיזה במציאות ומופרזים" (סעי' 12-ב' לכתב ההגנה). עם זאת, לא פירט מה גובהם לאשורם ולא הניח מסד עובדתי של ממש שיש בו כדי לשכנע כיצד יש לקבוע במדויק את צרכיו, למעט אמירה סתמית בסעי' 27 לתצהירו מיום 17.1.2017 לפיה "צרכיו אף לא עולים לכדי אפילו 1,000 ₪ לחודש".

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

התובעת אף לא נחקרה ביחס לצרכים אלה ולגובהם ובסיכומי באת כוחו לא ניתנה כל התייחסות לדידם, למעט אמירה כללית כי יש בגובה קצבת הנכות כדי לכסות את כל צרכיו באשר הם.

נטען אמנם כי בגדר העלויות הנטענות צורפו גם קבלות עבור רכישות שביצעה עבור בנה הבכור – ואולם אף טענה זו נטענה בעלמא ללא כל תימוכין בצידה והאם, חרף הכחשתה, לא נחקרה בנדון.

בסיכומיה, טענה ב"כ הנתבע כי בתחילה העמידה האם את גובה רכיב הביגוד וההנעלה על הסך של 400 ₪ תוך שכללה את הביגוד שרכשה גם עבור בנה הבגיר, אך לבסוף עתרה היא לסכום שהינו בגדר "עלות הגיונית" (175 ש"ח).

בהתחשב בכך שצרכים הכרחיים של קטין הוכרו בפסיקה לכל הפחות בסכומים הנעים בין 1,300 ₪ ל – 1,400 ₪ לחודש, ובהינתן כי לא נסתרה הטענה בדבר הצורך להסיע את הקטין לגן הלוך וחזור, הרי שהמדובר בסכום סביר ביותר, על הסף הנמוך, ולפיכך מצאתי להעמיד את גובה הצרכים הבסיסיים על הסך של 1,400 ₪ לחודש.

האמור יפה במשנה תוקף גם בקולות שהובעו לאחרונה בכל הנוגע לשאלה האם אין מקום להכיר בסכומים גבוהים יותר כחזקה בדבר צרכים הכרחיים של קטינים (ר' והשווה עמ"ש (ת"א) 46291-01-16 פלונית נ' פלוני – (19.10.17).

17.2 אחזקת מדור:

לכך יש להוסיף את חלקו של הקטין בהוצאות אחזקת המדור, בסך של 300 ₪ כפי עתירת התובעת (חשמל – 230 ₪; ארנונה – 130 ₪; מים – 80 ₪; גז – 45 ₪; כבלים – 390 ₪; תקשורת – 100 ₪; וועד בית – 120 ₪).
גם לדידם של הוצאות אלו, לא נחקרה התובעת.
הסכומים הינם סבירים בעיני ולפיכך מצאתי לקבל את טענת התובעת בנדון.

17.3 צהרון:

הפסיקה קבעה שדמי טיפול יכולים לבוא לידי ביטוי הן בטיפול הישיר של האם והן בתשלום לאם עבור הוצאותיה לשמירה אצל מטפלת או במעון, בהיותם הזרוע הארוכה של האם (ע"א 378/80 יצהר נ' יצהר, כב לה (1), 328).
עת הוגשה התובענה הקטין טרם שהה בצהרון.
רק בתצהירה מיום 28.9.2017, נטען לראשונה כי הקטין החל לשהות בצהרון, החל מ – 7.9.2017 בעלות חודשית של 635 ₪ (ר' נספח ג' שצורף לתצהיר).
בהעדר כל הכחשה ביחס לסכום הנטען – מצאתי להעמידו בהתאם לקבלה שצורפה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

17.4 **צרכים מיוחדים:**

את עיקר טענותיהם מיקדו הצדדים בנושא זה.

אין חולק כי הקטין נזקק לטיפולים פרה רפואיים בגין מצבו הרפואי. מהקבלות אשר צורפו לתצהירים השונים ומהמסמך הרפואי של הרופא המטפל, (צורף כנספח א' לתצהיר התובעת מיום 28.9.2017) עולה כי הקטין מקבל את הטיפולים הבאים:

ריפוי בעיסוק; קלינאי תקשורת וטיפול פסיכולוגי – באופן קבוע.

בגין חלקם, מקבלת האם החוזרים מקופ"ח. לטענתה, לאחר ניכוי אותם החוזרים, נושאת היא בפועל במימון הטיפולים בעלות של כ - 1,700 ₪ לחודש.

הקטין משתתף גם בחוג לרכיבה טיפולית ולסיכומיה צירפה האם קבלות על תשלום סך של 180 ₪ לחודש בגין חוג זה. בסיכומיו הנגדיים לא העלה הנתבע כל התנגדות לצירופם.

התובעת צירפה קבלות בתפזורת הן ביחס לתשלומים ששולמו על ידה והן ביחס להחזרים שקיבלה.

הנתבע אינו חולק על הסכומים הנטענים ע"י האם ואף לא על עצם קבלת אותם טיפולים, אלא שלטענתו, לא היה מקום לקבלם במסגרת רפואה פרטית משיש בידה להשיגם בעלות נמוכה יותר במסגרת הרפואה הציבורית. כנגד טענה זו, משיבה התובעת כי המתנה לטיפולים במסגרת קופ"ח אורכת זמן רב מאוד אך נוכח מצבו הרפואי של הקטין וחרף העלויות הכרוכות, ביקשה להפנותו למטפלים פרטיים.

בחקירתו, הודה הנתבע כי כשפנה לקופ"ח, נאמר לו כי ההמתנה אורכת בין שלושה לארבעה חודשים ו "אם בלחץ זה חצי שנה" (עמ' 84 לפרוט' מיום 19.12.2017, ש' 2-3).

כן הודה כי הוא בעצמו לא פנה לקופת החולים בשום בקשה שהיא ולא ביקש לקיימם במסגרת זו.

כשנשאל מדוע, השיב:

"לא העזתי ... בגלל שהוא בחזקת האימא אם האימא מטפלת אז אני לא

יכול

להיכנס ... (שם, בעמ' 84, ש' 12-23).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 15-03-59672 ג' נ' צ'

בנסיבות אלה, משעה שהנתבע בעצמו לא עשה כל מאמץ על מנת לקבל את הטיפולים בעלות מופחתת, חרף היותו אפוטרופוס טבעי על הקטין, ואף בהעדר פירוט בדבר גובה העלויות במסגרת ציבורית, לא מצאתי לקבל את טענתו בנדון. מחלוקת נוספת בין הצדדים ניטשה בנוגע לעלות ה**תרופה** שנטל הקטין בשם "קונצרט" לטיפול בהפרעות קשב וריכוז.

בישיבת ההוכחות, אמנם הודתה האם כי נכון לאותו מועד, טרם רכשה עבורו את התרופה ואולם הבהירה כי תרופה זו מוחלפת מידי פעם ואף המינון משתנה – הכל בהתאם להשפעתה ולהמלצת הרופא המטפל (עמ' 28-25 לפרוט'). חיזוק לנטען ניתן למצוא באישור הרפואי מיום 11.9.2017 של הרופא המטפל (צורף כנספח ג' לתצהיר מיום 28.9.2017) שבו צוין כהאי לישנא: **"עקב השפעה חלקית ותופעות לוואי מריטלין וירטלין LA ממליץ על ניסיון טיפולי בקונצרט"**

18 מג'. במידה וגם על טיפול זה לא תהיה השפעה מספקת או יהיו תופעות לוואי מומלץ לשקול טיפול ב- ATTENT.

על כל התרופות הללו דיווחה האם במסגרת תצהירה אליהם צירפה גם קבלות.

בהתאם לקבלה האחרונה אשר צורפה לתצהירה האחרון, עלות התרופה מגיעה לסך של כ- 95 ₪ לחודש (ור' עדותה בעניין העלות הנטענת בעמ' 29, ש' 23-24 - עדות אשר לא נסתרה).

לנוכח כל האמור לעיל, הנני מעמידה את העלות הכוללת עבור הטיפולים הפרה רפואיים והתרופה בסך של 1,975 ₪ (1,700 + 180 + 95). לאחר קיזוז גובה הגמלה שמקבל הקטין בסך של 2,561 ₪ - **כעתירת התובעת** – נותר איפוא בידיה סך של כ- 586 ₪, אותו יש לקזז מצרכיו הכוללים של הקטין.

אי לכך, יעמוד סכום הצרכים הכולל על הסך של 1,750 ₪ (סכום בעיגול). (1,400 ₪ - צרכים בסיסיים + 300 ₪ - הוצאות אחזקת מדור + 635 ₪ - עלות צהרון פחות 586 ₪ - היתרה מקצבת נכות).

אדרש עתה להכנסות הצדדים:

18. **הכנסות התובעת:**

18.1 התובעת עובדת כ---, במשמרות.

לדבריה, בכל שבוע היא עובדת בין שלוש לארבע משמרות (עמ' 39, ש' 15), לרוב במשמרת ערב או לילה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

בסיכומיה, טענה ב"כ הנתבע כי האם עובדת כיומיים שלושה בלבד ולא כנטען, כעולה ממסמך "סידור עבודה שבועי" אשר הוצג וסומן כנספח "נ/1".
עפ"י מסמך זה, עבדה התובעת באותו שבוע ביום ג' משעה 14:30 עד 23:00; ביום ד' משעה 10:00 עד 18:00 וביום ה' הייתה ב "יום עיון".
בחקירתה, הבהירה התובעת כי "יום עיון" – נחשב כמשמרת, כאשר בכל שבוע סידור העבודה משתנה (עמ' 46, ש' 8-12).
לנוכח ההסבר הסביר שניתן ומשהמדובר בסידור עבודה של שבוע אקראי אחד בלבד, לא מצאתי כי יש במסמך זה כדי לסתור את עדותה בנדון.

לטענת התובעת, עקב עבודתה במשמרות, נאלצת היא לשכור שירותי **מטפלת** בעלות הנעה בין 2,700 ₪ ל – 3,000 ₪ בחודש.

לתצהיריה צירפה התובעת "מכתבים" מהמטפלות שלפיהן שולם להן סכומים הנעים בין 2,500 ₪ ל – 3,000 ₪ לחודש.

מחד- התובעת לא זימנה את המטפלות הללו וה"מכתבים" לא הוגשו באמצעות תצהירים - כך שספק אם יש בכך כדי לתמוך בנטען – אך מאידך, מדפי חשבונה עולה כי במהלך כל השנים שולמו סכומים שונים "עבור בייביסיטר", כאשר באחרון שבהם צוין כי שולם סך של 2,700 ₪ לגבי א.ס ביום 13.3.2017 (צורף לתצהיר מיום 12.6.2017).
עפ"י עדותה בחקירתה, מי שלאחרונה שימשו כמטפלים הינם בעיקר אחיה וגיסתה – מ' וא' ס' (עמ' 44 לפרוט' מיום 19.12.2017).

סבורני כי דווקא יש במסמך אשר הוצג ע"י הנתבע (נ/1) כדי לאשש את הצורך בשכירות מטפלת לנוכח שעות העבודה המצוינות בו.

לא זו אף זו: בדיון מיום 11.7.2017 הודה הנתבע כי האם אכן שוכרת שירותי מטפלת בעת עבודתה, אך לטענתו אין לו כל ידיעה על גובה התשלום בגינם (שם, בעמ' 12, ש' 17).

מכלל האמור, מצאתי לקבל את טענת התובעת בנדון ולפיכך הנני מעמידה את סכום התשלום למטפלת לצרכי עבודתה על הסך של 2,700 ₪ לחודש – כעולה מתדפיס חשבונה האחרון.

18.2 השתכרותה של התובעת מעבודתה, עפ"י התלושים שצורפו לתצהיריה, מגיע אכן לסך של כ – 11,000 ₪ נטו, כטענת הנתבע.

בשים לב לצורך בהעסקת מטפלת לצרכי עבודה ובהינתן כי האב אינו נוטל את הקטין תחת שכירת שירותי המטפלת, יוצא איפוא כי הכנסתה הפנויה נטו מגיעה לסך של 8,300 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

18.3 הכנסה משכירות:

לראשונה, העלתה התובעת דבר קיומה של דירה נוספת שבבעלותה בתצהירה מיום 30.11.2016.

עובדה זו לא צוינה בתביעתה ואף לא בטופס הרצאת הפרטים אשר צורף לכתב התביעה. לטענת התובעת, במהלך תקופה ארוכה לא הצליחה להשכיר את הדירה עקב מצבה הפיזי הירוד והצורך בעריכת שיפוצים נרחבים. לתמיכה בטענתה, צירפה התובעת אישור עירייה לפיו "הנכס היה ריק מחודש אפריל 2016 ועד לחודש אוגוסט 2016".

ברם, בחקירתה הודתה כי חזרה להשכירה וחרף החלטתי להגיש הסכם שכירות תוך שבעה ימים, נמנעה היא מלצרפו (ר' ההחלטה בעמ' 50 לפרוט' מיום 19.12.2017, ש' 17).

כך או כך, היה על התובעת לגלות את עובדת היותה הבעלים של דירה נוספת ולפרט מועדי השכירות וסכומי התקבולים שהתקבלו בגינה. כידוע, על התובע במזונות מוטלת החובה לפעול בתום לב ולחשוף את כל הפרטים הרלוונטיים להכנסותיו ולרכושו. להימנעות זו תהא השלכה על החיוב בהוצאות – כפי שאורה בהמשך.

מתדפיסי חשבון הבנק עולה כי הדירה מושכרת תמורת סך של 2,300 ₪ לחודש. בהתאם לזאת, יש להעמיד את גובה הכנסותיה הכוללות על הסך של 10,600 ₪ + 8,300 ₪ (2,300).

בנדון, לא מצאתי לקבל את טענות התובעת בדיון לפיה אין המדובר בהכנסה קבועה ושיש להתחשב גם בהוצאות הכרוכות בהשכרתה. טענה זו נטענה ללא כל ביסוס, בהעדר כל פירוט כנדרש באף אחד מתצהיריה ואף בהעדר גילוי נאות על רכיב זה והכנסתה הנוספת. מאידך, בהעדר כל אסמכתא תומכת, לא מצאתי לקבל טענת הנתבע שלפיה דמי השכירות עומדים על הסך של 2,700 ₪ ולא כנטען.

18.4 באשר ל**פיקדון** אשר היה מופקד בחשבונה – אכן צודקת ב"כ הנתבע בסיכומיה כי אף נתון זה הוסתר ולא נחשף.

מתדפיסי חשבונה עולה כי אכן בוצעו הפקדות לפיקדון זה ונמשכו הימנו סכומים המגיעים אף לסך של כ- 120,000 ₪ (ר' לדוג' תדפיס מיום 26.6.2016). אף נתון זה מן הראוי היה לגלותו כבר בכתב תביעתה. עם זאת, לא ברור מה גובה הסכום שנצבר שם ומה נעשה בו.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

אמנם לסיכומי הנתבע צורפו דפי ח-ן בו הופקד הפיקדון (לבקשת הנתבע ובהסכמת התובעת) אך מעיון בהם עולה כי הח-ן נסגר בתאריך 6.8.2017, כאשר עובר לכן בוצעו בו הפקדות דו חודשיות בסכום ממוצע של כ- 300 ₪. ברם, לא פורט מה הוא הסכום אשר נותר בפיקדון נכון למועד סגירתו, ולטענת התובעת בסיכומיה, המדובר בסכומים זעירים ובלתי משמעותיים.

בהעדר נתונים מספקים – לא ניתן לקבוע מה היה סכום הפיקדון לאשורו וחרף מחאתי על התנהלות התובעת בעניין זה, היה על הנתבע מאידך לנקוט בעיתוי המתאים בהליכי גילוי מידע, ולא במסגרת סיכומיו לאחר שנוהלו הוכחות, בהינתן כי קיומו נגלה כבר מתדפיסי החשבון אשר צורפו לתצהירי התובעת, כך שהיה בידה לגלות את מלוא הנתונים ואף לחקור את התובעת לדידם.

בנסיבות אלו, לא ניתן לקבוע כל ראייה פוזיטיבית ביחס לגובה פיקדון זה.

19. הכנסות הנתבע וכושר השתכרותו:

במועד בו הוגש כתב ההגנה (ב – 4.5.2015), עבד הנתבע במפעל ושכרו עמד לטענתו על סך של כ- 6,400 ₪ (סעי' 7 לכתב ההגנה).
בחודש 10/15 פוטר כאמור מעבודתו זו בעקבות תאונת עבודה.
מתלושי השתכרותו לפני פיטוריו, עולה כי השתכרותו הממוצע עמדה על הסך של כ- 6,600 ₪ נטו.

בעקבות תאונת העבודה, קיבל הנתבע תחילה דמי פגיעה עד לחודש 12/15, ומינואר 2016 החל לקבל דמי אבטלה עבור 138 ימים (תצהיר מיום 7.4.2016).
בתצהירו המאוחר יותר מיום 18.1.2017 טען כי קיבל מחברת הביטוח בגין ביטוח תאונות אישיות, סך של כ- 35,000 ₪, ובנוסף קיבל קצבת נכות מהמל"ל בסכום של כ- 3,079 ₪ לחודש (סעי' 13 ו- 14 לתצהיר).

בתצהירו האחרון מיום 16.11.2017 טען כי קיבל מחברת הביטוח סך של 2,554 ₪. לטענתו, עד לחודש 09/16 קיבל קצבת נכות מהמל"ל בשיעור של כ- 3,300 ₪ לחודש בגין 60% נכות זמנית ואולם, משנקבעה נכות צמיתה של 42%, קצבתו פחתה לסך של 2,097 ₪. כן הצהיר כי הופנה לתכנית שיקום מטעם המל"ל האמורה להימשך עד לחודש פברואר 2018, כאשר בתקופת השיקום זכאי הוא לקבלת "קצבת שיקום" שגובהה, נכון לחודש 9/17, עמדה על הסך של 836 ₪ ולחודש 10/17 – על הסך של 3,068 ₪ (סעי' 6 לתצהיר).

בחקירתו, טען כי חברת הביטוח הפסיקה את התשלומים, ואולם לא ידע לפרט מתי הופסק תשלום זה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

מהמסמכים אשר צורפו לסיכומי התובעת (עפ"י צו שניתן בהסכמת הצדדים בסוף ישיבת ההוכחות) עולה כי ככל הנראה שולמו לו תקבולים שונים עבור פוליסת הביטוח עד לחודש 09/17.
בחקירתו טען כי סך גובה הכנסתו מכלל המקורות מגיעה לסך שבין 3,900 ₪ ל – 4,000 ₪ לחודש (עמ' 76 לפרוט').

הנה כי כן, אין כל בהירות ביחס לגובה הכנסותיו לאשורן ודומה כי בנדון בוחר הנתבע לחשוף טפח ולהסתיר טפחיים.

כך או כך, אין בסכומים הנטענים כדי לקבוע את כושרו הפוטנציאלי להשתכר סכומים גבוהים יותר, ולהלן אבאר:
הנתבע בעצמו העיד כי במסגרת ההכשרה בתקופת השיקום הופנה ע"י המל"ל ללימודי מסחר בינ"ל והוא אף פירסם בפייסבוק מודעת תיווך אינטרנטי לצורך תרגול לימודיו (עמ' 62 לפרוט').

כן הודה כי לאחר התאונה, ניסה לפתוח עסק בשיפוצים יחד עם חבר ולצורך כך פנה בהודעה מתאימה באמצעות הפייסבוק.
העסק אמנם לא צלח, אך זאת אך בהעדר כל פניה אליהם (עמ' 60, ש' 21-24; עמ' 61, ש' 20-23; עמ' 62, ש' 3-4).

לנוכח הנתען, לא מצאתי כל ממש בטענת באת כוחו בסיכומיה, לפיה נבצר ממנו מלעבוד. די בכך כי הוכח, עפ"י דברי הנתבע עצמו, כי יש לו כישורים נוספים, בין בתחום השיפוצים ובין בתחום המסחר האינטרנטי.
אין מאידך בפני כל הוכחה כי אכן פנה למעסיקים פוטנציאליים וסורב על ידם – כטענת ב"כ הנתבע בסעי' 7 לסיכומיה.

טענה זו אף לא נטענה באף אחד מתצהיריו קודם לכן.
גם העובדה כי שפת אמו איננה עברית – כנטען בסיכומים - לא מנעה ממנו בעבר מלמצוא עבודה מתאימה בעבר, מה עוד שלא זו בלבד שלטענת הנתבע לומד הוא עברית באולפן במסגרת השיקום, אלא שהנתבע אף אינו עולה חדש בהינתן כי עלה ארצה לפני למעלה מ-12 שנה (בשנת 2006) (ר' עדותו בעמ' 61 לפרוט').

הנתבע בעצמו הודה כי אין הוא טוען כי נבצר ממנו לעבוד בעבודה כלשהי (לא אמרתי שאני לא יכול לעבוד בכלל" – עמ' 68, ש' 26), לא צורף גם כל אישור מרופא תעסוקתי בדבר העדר כושר להשתכר (לעניין הפנייה לרופא תעסוקתי – ר' עדותו הפתלתלה בעמ' 67-68).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

סיכומו של דבר, מוכנה אני לקבל כי לאור מצבו הבריאותי, יש ואכן קיימת מוגבלות בעבודה הדומה לעבודה בה עסק קודם לתאונה (כמפעיל מכונות) ואולם, אין לומר כי אין לו אפשרות לעבוד ולהשתכר בעבודות אחרות, חרף אותה מוגבלות פיזית בידו, שיש בהן אף כדי לעלות על הכנסתו הקודמת.

עת המדובר בתובענה הצופה פני עתיד בכל הנוגע לתשלום מזונות, ולנוכח גילו הצעיר של הנתבע וההכשרה אותה מקבל הוא במסגרת השיקום, לא ניתן להוציא מכלל אפשרות כי הנתבע ימצא עבודה מתאימה ולמצער ישתכר סכום הדומה ואולי אף העולה על השתכרותו הקודמת.

אי לכך, אני קובעת כי הכנסתו הפוטנציאלית מגיעה לכל הפחות לסך השתכרותו הקודמת, בסך של 6,600 ₪.

באשר להכנסתו הפנויה – הנתבע אמנם נישא בשנית, אך אשתו, לטענתו, עובדת ומשתכרת, ואין לו כל הוצאות מדור לנוכח מגוריו בביתה.

20. העולה מן המקובץ:

יחסיות הכנסות הצדדים עומדת על כ – 38.4% לעומת 61.6% - לטובת האישה.

בחישוב זה התחשבתי בהכנסות משכר דירה אך לא בגובה החיסכון, בהעדר נתונים מספקים, אך מאידך – לא התחשבתי גם בגובה התקבול שיתקבל – אם יתקבל – בעקבות התביעה אותה עתיד הוא להגיש כנגד מעבידו (כדבריו בעדותו בעמ' 72 לפרוט').

21. אולם, כאמור, לפניי שלב נוסף לשם בחינת הנשיאה במזונות הקטין והוא יחס זמני שהות עם הקטין.

בהקשר זה, כאמור, אין האב שוהה כלל עם בנו.

מכאן שנטל הנשיאה בצרכיו מוטל במלואו על האם.

כפועל יוצא וחרף הפער בין יכולותיהם הכלכליות של ההורים, בבואי לפסוק היקף המזונות, יש ליתן ביטוי לאותם צרכים והוצאות שאינם ברי כימות הנובעים מהעדר קיום מפגשים זמני שהות של האב עם הקטין, אשר במלואם נושאת האם, לרבות: הזמן הכרוך בהוצאת הקטין לטיפולים פרה רפואיים ולמעקבים שונים והוצאות הנסיעה הקשורות (שלא נלקחו בחישוב ההוצאות הדרושות המיוחדות) ועוד ועוד...

כך למשל נפסק בעבר, כי ככל שהורה אחד איננו נפגש עם הקטין כלל, יש ויהא על אותו הורה לשאת במלוא צרכיו (ר' לדוג' תמ"ש (ב"ש) 3169-07-13 א.פ. נ' ו.פ. – (30.10.2014)).

בתמ"ש (ב"ש) 5160-01-10, מפי סגן הנשיאה כב' השופט אלון גביזון, קבע בית המשפט כי יש לקחת בחשבון את העובדה שהאם היא המשמורנית היחידה. על פסק דין זה הוגש

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

ערעור למחוזי ונדחה (עמ"ש 63124-09-16 – 27.12.2017). ערעור לביהמ"ש העליון (בע"מ 817/18 פלוני נ' פלונית – 31.1.2018) נדחה אף הוא, חרף הטענה כי יש להחיל את העקרונות שנקבעו בהלכת בע"מ 919, בקובעו כי: "אכן כל הכרעה בסוגיה של מזונות קטינים היא מורכבת ורגישה, וכאמור מטבע הדברים אופייה משתנה ממקרה למקרה."

לעניין הסדרי השהייה כגורם שמשפיע על חלוקת הנטל בין ההורים ר' עמ"ש (ת"א) 2649-01-16 פלונית נ' פלוני (27.2.2018).

טובים לעניין זה דברי כב' השופטת וילנר בעמ"ש (חי) 42513-09-14 א.ש. נ' י.ש. (4.1.2015):

"...זאת יש לזכור - החיים אינם מדע מדויק, במיוחד כאשר עסקינן בגידולם ובצרכיהם המשתנים כל העת של הקטינים. לפיכך, שומה על בית המשפט לבחון את הדברים בראיה כוללת, בשים לב לשיקול הדעת המוקנה לבית המשפט בקביעת טובתו של הקטין, ובכלל זה קביעת גובה המזונות. השימוש בנוסחאות לצורך חישוב המזונות יהווה אם כן את ברירת המחדל, ממנה ראוי יהיה לסטות במקרים המתאימים וככל שתימצא לכך הצדקה. כך לדוגמה במקרי קיצון של פערים גדולים בהכנסות כל אחד מהצדדים או במשך שהיית הקטינים אצל מי מההורים" (ההדגשה לא במקור – א.ר.).

בנסיבות העניין, בהתחשב באי קיומם של זמני שהות עם הקטין ובייחוד עת המדובר בקטין בעל צרכים מיוחדים, סבורני כי חיוב האב ב – 85 אחוזים מצרכיו הכוללים, הינו השיעור המתבקש עת האב אשר איננו פוגש כלל את בנו וספק גם אם חפץ בכך. אדגיש כי במקרה שבפניי, משמסרב האב ליצור כל קשר עם הקטין, אף לא באמצעות צד ג', (ואף אינו מציע כל אלטרנטיבה לאופן המפגשים עמו) ואינו נוטל חלק בגידולו וטיפול בצרכיו המרובים של קטין במצבו, דומה כי כל "כימות" אחר באופן "נוסחאתי" יחסא למשמעות המונח "אחריות הורית" ובסופו של יום גם בטובת הקטין גופו.

התוצאה:

משהעמדתי את צרכיו הכוללים של הקטין על הסך של 1,750 ₪ ובהינתן כי זו הייתה עתירתו המקורית בכתב הגנתו כמפורט בסעי' 12 לפסק דיני, יעמוד חיובו של האב על הסך של 1,500 ₪ (סכום בעיגול), בהתאם לחישוב לעיל (85% מ – 1,750 ₪). תוקפו של חיוב זה הינו החל מיום מתן פסק דיני, כאשר עד אז יעמוד שיעור החיוב כפי שנקבע בהחלטה למזונות זמניים.

בנדון, לא מצאתי להפחית רטרואקטיבית את סכום המזונות גם כאשר התקיימו הסדרי שהייה בין האב לקטין, בהינתן כי היקף זמני השהות כפי שהתקיימו בטרם הניתוק הסופי (פעם בשבועיים כולל לינה, ופעם עד פעמיים בשבוע למשך שעתיים, גם זה לא

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'

תמיד ב"אדיקות" אינם מצדיקים הפחתה נוספת של שיעור החיוב, ובייחוד עת נתן הסכמתו בכתב ההגנה להותרת סכום זה על כנו – חרף קיומם של הסדרי שהות באותה עת.

22. **החיוב:**

א. הנני מחייבת את הנתבע לשלם למזונותיו של הקטין לרבות הוצאות אחזקת מדור והוצאות צהרון, סך של 1,500 ₪ לחודש.

החיוב הינו החל ממועד מתן פסק הדין ובכל 10 לחודש עבור החודש השוטף ומראש.

עד למועד זה יעמוד על כנו החיוב כפי שנקבע בהחלטה לפסיקת מזונות זמניים.

ב. בנוסף, יישא הנתבע במחצית ההוצאות הרפואיות החריוגות, העולות על סכום גמלת הנכות ושאינן מכוסות על ידי קופת חולים/ביטוח משלים.

ג. בנוסף, תקבל האם לידיה את קצבת הילדים מהמל"ל, המשולמת עבור הקטין, וכל קצבה או גמלה אחרת המשולמת בגינו.

ד. סכום המזונות ישולם עד הגיעו של הקטין לגיל 18 או עד לסיום לימודיו התיכוניים, לפי המאוחר.

ממועד זה ועד תום השירות החובה בצה"ל או בשירות לאומי, ישלם האב 1/3 מערך המזונות כפי ערכם במועד הרלוונטי, זאת בכפוף לשירות חובה בצה"ל או שירות לאומי.

ה. סכום המזונות הנ"ל יהא צמוד למדד המחירים לצרכן, אשר בסיסו המדד שפורסם ביום 15.4.18 והוא יעודכן אחת לשלושה חודשים, ללא חיוב רטרואקטיבי בהפרשי הצמדה למדד.

ו. תשלומים שלא ישולמו במועד, יישאו ריבית והפרשי הצמדה מיום החיוב ועד מועד התשלום במלא בפועל.

23. בשים לב להתנהלות הצדדים כפי שפורט לעיל, אשר נמנעו מלהציג תיעוד שיש בו ליתן תמונה כוללת בדבר מצבם הכלכלי, איני נותנת צו להוצאות.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 59672-03-15 ג' נ' צ'
בכך מסתיימים ההליכים בתיק זה.

ניתן היום, כ"ד אייר תשע"ח, 09 מאי 2018, בהעדר הצדדים.

רות אטדגי-פריאנטה, שופטת